

KOMENTÁŘ

11. května 2021

Obyvatelstvo v obcích a městech Jihočeského kraje v roce 2020

Na konci roku 2020 žilo na území Jihočeského kraje 643 551 obyvatel, z tohoto počtu pak 325 503 žen. Proti stavu na začátku roku se počet obyvatel snížil o 532 osob. Tuto skutečnost výrazně ovlivnila záporná přirozená změna obyvatelstva (-1 248), kdy v důsledku koronavirové pandemie umíralo podstatně víc lidí než v předchozích letech. Migrační přírůstek byl naopak v příznivých hodnotách (+716).

Na konci dubna jsou Českým statistickým úřadem každoročně zveřejňována podrobná data o konečném stavu a pohybu obyvatelstva za uplynulý rok až do úrovně jednotlivých měst a obcí. Tato bilance obyvatelstva navazuje na předchozí roky a je tedy možné sledovat v časovém horizontu demografický vývoj na daném území.

Z bilance obyvatelstva dané obce nebo města je možné vyčíst, kolik obyvatel se narodilo nebo zemřelo, jak se lidé stěhovali, kolik bylo uzavřeno sňatků a kolik manželství skončilo rozvodem. Z dat je také možné sledovat věkovou strukturu konkrétního území, vyjádřenou počty obyvatel určitého věku nebo průměrným věkem obyvatel v obci.

Z celkového počtu obyvatel žilo v roce 2020 na území kraje 15,9 % dětí (ve věku do 14 let), podíl obyvatel v produktivním věku byl celkem 63,2 % a ve věku 65 a více let bylo celkem 20,8 % obyvatel. V kraji žilo k 31. prosinci 2020 přes 3,8 tisíce obyvatel, kteří již oslavili svoje 90. narozeniny. Průměrný věk obyvatel kraje byl 43,0 let (muži 41,7 let, ženy 44,2 let). Na území kraje je věkově nejmladší obyvatelstvo v okrese Český Krumlov, naopak nejstarší v okrese Písek.

Tab. 1 Věková struktura obyvatelstva Jihočeského kraje k 31. 12. 2020

	Obyvatelstvo celkem	0-14	15-64	65-89	90+	Průměrný věk
Jihočeský kraj	643 551	102 490	407 042	130 133	3 886	43,0
České Budějovice	196 602	32 988	124 986	37 455	1 173	42,2
Český Krumlov	61 320	10 060	39 603	11 379	278	42,0
Jindřichův Hradec	90 279	13 625	56 641	19 472	541	43,7
Písek	71 588	10 932	44 590	15 541	525	43,8
Prachatice	50 779	7 916	32 609	9 998	256	42,8
Strakonice	70 532	11 062	44 401	14 654	415	43,4
Tábor	102 451	15 907	64 212	21 634	698	43,6

Jihočeský kraj má **dlouhodobě nejmenší hustotou zalidnění** v ČR (64,0 obyvatel na km²), velká část obyvatelstva (63,6 %) žije ve městech, podíl městského obyvatelstva se meziročně mírně snížil. Krajské město mělo jako svoje bydlíště 14,6 % ze všech obyvatel kraje. Přes 34 tisíc obyvatel žilo ve městě Tábor, třicetitisícové město je Písek. Více než dvacetitisícová

KOMENTÁŘ

jsou města Strakonice a Jindřichův Hradec. Přes 10 tisíc obyvatel žije v Českém Krumlově a Prachaticích.

Obcemi s nejmenším počtem obyvatel jsou Minice, kde ke konci roku 2020 žilo 31 obyvatel, na pomyslném druhém místě byla Zadní Střítež s 32 obyvateli a na třetím Lužice s 37 obyvateli. Z celkového počtu 624 obcí kraje mělo 14,3 % obcí v uplynulém roce méně než 100 obyvatel, včetně vojenského újezdu Boletice, který je v současné době bez obyvatel.

Tab. 2 Demografická nej... Jihočeského kraje k 31. 12. 2020

	Obce s nejvyšší hodnotou	Okres	Hodnota	Obce s nejnižší hodnotou	Okres	Hodnota
Počet obyvatel	České Budějovice	CB	94 229	Minice	PI	31
	Tábor	TA	34 119	Zadní Střítež	TA	32
	Písek	PI	30 379	Lužice	PT	37
	Strakonice	ST	22 428	Chobot	ST	38
	Jindřichův Hradec	JH	21 169	Vlkov	CB	41
Průměrný věk celkem	Minice	PI	61,4	Měkynec, Dražičky	ST, TA	35,3
	Kratušín	PT	58,7	Babice	PT	35,6
	Zadní Střítež	TA	57,8	Hájek	ST	35,7
	Probulov	PI	54,1	Radějovice	ST	36,1
	Vojníkov	PI	53,6	Želnavo, Dolní Pěna	PT, JH	36,4
Průměrný věk mužů	Zadní Střítež	TA	57,9	Županovice	JH	30,9
	Probulov	PI	56,2	Hájek, Měkynec	ST	31,5
	Kratušín	PT	54,8	Jinín	ST	32,8
	Přední Výtoň	CK	54,1	Radějovice	ST	34,0
	Dobronice u Bechyně	TA	54,0	Bečice	CB	34,4
Průměrný věk žen	Minice	PI	70,6	Babice, Pěčnov	PT	34,2
	Kratušín	PT	62,8	Horní Skrýchov	JH	34,4
	Zadní Střítež	TA	57,7	Želnavo	PT	34,6
	Vodice	TA	56,4	Dražičky	TA	34,8
	Bradáčov	TA	55,9	Budyně	ST	34,9
Celkový přírůstek/ úbytek obyvatel v %	Kuřimany	ST	16,2	Olšovice, Chobot	PT, ST	-9,5
	Vlčeves	TA	14,6	Minice	PI	-8,8
	Vícemil	JH	13,2	Zadní Střítež	TA	-8,6
	Horní Skrýchov	JH	12,3	Zahorčice	ST	-7,9
	Okrouhlá Radouň	JH	11,6	Ponědraž, Měkynec	JH, ST	-7,7

V relativním vyjádření (přepočteno na 1 000 obyvatel) nejvyšší **přirozený přírůstek** obyvatelstva zaznamenala obec Kuřimany v okrese Jindřichův Hradec, kde k tomuto prvenství stačilo, že se v obci narodily dvě děti a nikdo nezemřel. Je však nutné zdůraznit, že se jedná o obec s velmi malým počtem obyvatel. Naopak nejvyšší relativní **přirozený úbytek** byl zaznamenán v obci Vlčetínek z okresu Jindřichův Hradec, kde zemřelo pět osob, a nikdo se nenarodil. Opět se jedná se početně o jednu z nejmenších obcí.

KOMENTÁŘ

Nejvyšší relativní **migrační přírůstek** zaznamenaly strakonické Pivkovice, na druhé straně nejvyšší **migrační úbytek** byl v obci Zadní Střítež na Táborsku, ale je nutno připomenout, že se jedná o velmi malé obce. Nejvyšší **celkový relativní přírůstek** byl zaznamenán v již zmiňovaných Kuřimanech, naopak **nejvyšší celkový relativní úbytek** obyvatelstva byl v roce 2020 v obcích Olšovice a Chobot. Je však nutné zdůraznit, že tyto hodnoty jsou výrazně zkresleny malým počtem obyvatel v těchto obcích, a i nepatrná změna v počtu obyvatel značně ovlivní relativní hodnoty.

V absolutních hodnotách počtu obyvatel si **přirozenou měnou** nejvíce polepšily obce Včelná (+26), Srubec (+23) a Adamov (+17). Naopak nejvýraznější nepříznivý přirozený vývoj zaznamenalo město Tábor (-109), Jindřichův Hradec (-73) a Prachatice (-65). Nejvyšší kladné **saldo migrace** bylo zaznamenáno ve městě Srubec (+77), dále v Lišově (+71) a v Soběslavi (+66). Ve větší míře se lidé **stěhovali** z Českých Budějovic (-191), kdy se v roce 2020 migrační směr zcela otočil. V roce 2019 bylo krajské město naopak místo s největším počtem přistěhovaných osob. Lidé také více opouštěli město Jindřichův Hradec (-177) a město Strakonice (-155). V roce 2020 **nejvíce obyvatel přibýlo** ve Srubci (+100), Lišově (+77) a Trhových Svinech (+72), naopak město Jindřichův Hradec zaznamenalo **nejvyšší celkový úbytek obyvatel** (-250) ze všech obcí a měst Jihočeského kraje. Také v Českých Budějovicích se snížil počet obyvatel (-234) a třetí nejvyšší snížení počtu obyvatel bylo zaznamenáno ve Strakonících (-218). Nižší přírůstky a vyšší úbytky jsou způsobeny zejména nepříznivou přirozenou měnou obyvatelstva, kdy v důsledku koronavirové pandemie umíralo podstatně víc lidí než v předchozích letech. Ani migrace nebyla v roce 2020 výrazná.

Nejmladší obyvatelstvo žije v obci Měkynec na Strakonicku a Dražičkách na Táborsku s hodnotou **průměrného věku** 33,5 let. Naopak nejvyšší průměrný věk byl zaznamenán v obci Minice v okrese Písek (64,4 let). Ze všech obcí Jihočeského kraje meziročně nejvíce omládl Jindřichohradecký Vlčetínek (o 3,9 roku), pravděpodobně proto, že v obci zemřelo 5 osob ve vyšším věku. Na druhé straně v Zadní Stříteži na Táborsku se průměrný věk obyvatel zvýšil nejvíc (o 4,2 roku) vlivem záporné migrace, kdy se odstěhovali mladší obyvatelé obce. Opět je nutné vzít na zřetel, že tyto hodnoty jsou do určité míry zkresleny velmi malým počtem obyvatel v těchto obcích. Nejvýraznější rozdíl mezi průměrným věkem mužů a žen je v obci Minice na Písecku, kde jsou muži průměrně o 16,9 roku mladší než ženy. Naopak v obci Ponědrážka na Jindřichohradecku jsou ženy v průměru o 9,5 let mladší než muži.

Zastoupení obou pohlaví v obcích kraje je také velmi různé. V obci Mačkov na Strakonicku nejvíce převažují ženy (mužů je o 67,6 % méně), naopak v obci Budyně v témže okrese nejvíce převažují muži (o 50,0 %). Vyrovnané počty mužů a žen byly zaznamenány v 17 obcích.

Kontakt:

Ing. Petra Dolejšová
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
Tel.: 386 718 440, 605 589 695
E-mail: petra.dolejsova@czso.cz